

LIBERTATEA

Abonamentul:

Prețul foii „Libertatea” cu adausele sale „Foia Interesantă”, foia de glume „Bobirnaci” și broșurile „Spicuri Economice”, și pe un an 10 cor. pe 1/2 an 5 cor. — Pentru economi: numai 6 cor. la an! „Lib.” ca „Foia Int.” pt. economi 5 cor. pe an. Pentru America 3 dolari; — România 40 Lei.

Foie națională politică.

o o o

Apare LUNIA ȘI JOIA

Inserțiuni:

1 pag. 80 cor., 1/2 pag. 40 cor., 1/4 pag. 20 cor. etc. — La inserate ce se dau de mai multe-ori, să fac reduceri de taxă.

Inserțiunile ca și abonamentele, să plătesc înainte.

== Manuscriptele nu să dau înapoi. ==

Azvîrlire cu toată puterea pentru zdrobirea Sîrbiei!

**Se încearcă lupte dărîmătoare de soarte
nainte de căderea iernii, pe toate fronturile.**

Cumpline încordări de puteri pentru țărml de mare belgian!

Francezii primind întărituri din Indii, Germanii au luat oști din Prusia orientală și le trimit spre hotarele franceze! Aci se vor da lupte noue foarte înverșunate.

Oștile noastre din Galiția, pentru a se potrivî nouelor așezări a grosului oștilor germane și austro-ungare din Polonia-rusească, se retrag și ele în linie cu acelea, în Galiția apuseană.

**SE ÎNCEPE ACTUL AL TREILEA ÎN MAREA LUPTĂ CU RUȘII ÎN
GALIȚIA ȘI POLONIA.**

Războiul în Azia ia întinderi tot mai mari: Să scoală și PERSIA asupra Rusiei și soațelor sale. Același lucru îl va face lumea mohamedană din Afganistan și din Indii partea unde sunt mohamedani.

Încă un cap a crescut bălaurului: el are acum 13 capete: Persia e a 13-a vatră de foc, în acest războiu.

Cu Sîrbii s'o sfîrșim nainte de-a da iarna

Generalul Potiorek, comandantul armatelor trimise contra Sîrbiei, la asta își chiamă oștile!

In ziarul „Az Est” de Luni, 9 Nov., cetim următorul articol:

Comandantul puterii noastre armate din Balcani, generalul Potiorek, a făcut cunoscut în raportul seu oficios, că atară de trupele noastre ce înaintează din Maciva spre Sîrbia, și oștile cele așezate pe valea Drinei au început înain-

tarea lor de nou, — din ceea-ce reese limpede, că urmează acum o înaintare pe toată linia în contra puterii armate sîrbești.

Acest fapt inveseitor îl adeverește și acea Poruncă de zi, care a fost cetită ieri înaintea tuturor trupelor și pe care am ajuns a o cîștiga în întregime.

Porunca aceea sună așa:

»Soldaților din armata V. și VI.!

»A sosit de nou clipa, cînd atacînd cu puteri unite pe dușmanul ce ne stă în față, să încoronăm cu un atac hotărîtor izbînde de

pînă aci și cu aceasta să ne ajungem ținta războiului: dri-pirea totală a dușmanului.

Cu puteri nouă și oțeliți în trup și suflet prin luptele ce le purtăm de trei luni, stăm în fața unui dușman obosit, căruia de mult îi pare rău că nu și-a tras seama cînd ne-a silit să tragem sabia. Se înfrîngem odată cea din urmă putere a dușmanului și să sfîrșim încă înainte de iarnă, războiul acesta, care e o sarcină atît de grea pentru voi.

Soldaților! Vitejia voastră

recunoscută în atîtea rînduri de însuși Măiestatea Sa, mie-chezeșia, că și de astădată cu toții, avînd în vedere jurămîntul și datoria voastră de militari precum și pilda eroilor căzuți pe cîmpul de luptă, — veți face tot ce vă stă în putere pentru învingerea dușmanului. Să vă vărsați sîngele și să vă jertfiți viața — cu Dzeu: pentru Impărat, Rege și Țară!»

Data în . . . 5 Nov. 1914

Potiorek m. p.
comandant.

*

Trupele noastre însuflețite indeosebi de această poruncă de zi, după luarea Șabaț-ului, împărțindu-se în două la eșirea din oraș dela miazăzi, au început o puternică ofensivă (atac).

O parte a trupelor înaintând în jos, una după alta a cucerit dela Sirbi comunele: *Jevremovaț, Mala, Vranjska* și *Bogosa vaț*. Artileria (tunările) sirbească așezându-se pe dealul *Beli-Kamen*, de aici încearcă să oprească prin puternic foc de tun, înaintarea trupelor. Dar tunurile noastre grele încă s'au amestecat în luptă, făcând chiar și acum la început mari pustiiri în rândurile Sirbilor.

Celalalt stîlp armatei noastre a pornit pe lîngă riul Sava spre răsărit, luînd dela Sirbi comuna *Misar* precum și înălțimile de lîngă această comună, pe cari Sirbii aveau de mult zidite șanțuri și ascunzători betoane.

Imprejurările pentru trupele ce înaintează spre miazăzi, se vor schimba în curînd, pentru că atacarea și înaintarea noastră va sili pe Sirbi să ieie cu noi luptă deschisă.

Știrile sosite spun că Sirbii au întăriri și așezări puternice, înainte pregătite, la *Cerovaț* și la poalele dealurilor din jur de *Misar*, cătră miazăzi. Se spune însă, că așezările aceste întărite totuși n'ar fi așa greu de luat, acele dela *Maciva*. Fiindcă în luptă deschisă noi suntem mai tari, de ci înainte luptele se vor sfîrși mai repede.

*

Lupta cea mare

cu Sirbii la *Loșnița-Krupanj*. 120.000 de Sirbi respinși srpe *Valjevo*.

Lupta cea mare pusă în vedere în porunca de mai sus a generalului *Potiorek*, — s'a început cu multă înverșunare! Ea e dusă înainte de puterea noastră armată cu toată greutatea unei oștiri mai mari și mai tari, căreia i-se împotrivesc armata sirbească cu toată vînjoșia ce-o dă desnădejdea, unei oștiri ce se știe mai mică, și știe că fiind răpusă ea, va fi zdrobită cu totul însași țara ei! — Dovadă despre acest fel crîncen al mersului luptei asupra Sirbilor, e următoarea telegramă oficioasă ce se dă:

Budapesta, 10 Nov. Lucrările armatei noastre de sud (cea contra Sirbilor), înaintează în toate privințele priincios nouă.

În vreme-ce înaintarea noastră pe linia *Șabaț-Leșnița*, a dat la poalele munților de o împotrivire din cele mai înverșunate a Sirbilor din așezările lor foarte tari șanțuite, — pe atunci luptele de trei zile date de noi pe linia *Loșnița-Krupanj-Luborij*, s'a sfîrșit cu deplina noastră izbîndă. Aici (la *Krupanj*) inimicul stătea din 3 armate comandate de generalul sîrb *Stefanovici*, și armata comandată de generalul *Petru Bojovici*. La olaltă aveau sub comanda lor 120 000 de oameni.

Cele două armate, după pierderea așezărilor lor celor cu vitejie apărate, s'au retras de ieri spre *Valjevo*, (oraș mai înlăuntrul Sirbiei).

Armatele noastre biruitoare au ajuns ieri la *Losnița* pe înălțimile ce domnesc spre răsărit acest oraș, — iar spre *Krupanj* au ajuns pe coastele cele mai înalte ale dealurilor *Sokolsko Planina*.

Avem mulți prizonieri și multe lucruri de războiu cucerite, — dar amănunte lipsesc încă.

Știre oficioasă din 10 Nov. — La poalele dealurilor de pe linia *Șabaț-Loșnița*, luptele din cale afară crîncene au ținut și ieri toată ziua, până noaptea tîrziu. Ne-a reușit să luăm dela Sirbi cu baioneta unele din așezările lor de luptă puternic întărite prin șanțuri.

Trupele noastre de pe locul cucerit ieri, la miază-zi de *Cer-Planina*, au înaintat și mai departe cătră răsărit dela linia *Loșnița-Krupanj-Ljubovița*. Și aici s'au dat aprinse lupte, atacurile sirbești însă au fost respinse în scurtă vreme.

Între prizonieri se află și colonelul *Radakovits*. Între tunurile luate e și un tun de cele grele.

Lupta în Caucaz.

Țarigrad, 16 Nov. — În Caucaz Rușii s'au retras pe linia a doua de apărare, după-ce au suferit pierderi însemnate în luptele cu Turcii. Turcii au făcut mulți prizonieri. Ofensiva (atacarea) turcească înaintează.

— Comandantul trupelor rusești trimise asupra Turcilor

în Caucaz, a fost numit de Țarul, generalul bulgar *Ratko Dimitriew*.

— Comandantul oștilor turcești peste tot, a fost numit generalul german *Liman von Sanders*. El va supraveghia și conduce mai de-aproape lupta Turcilor contra Rușilor, aci în Caucaz.

*

Unde se va da lupta cea mare?

Petrograd, 10 Nov. — Armatele rusești au pășit în Caucaz pe un front de 100 de kilometri. Înția luptă mare se va da la *Erzerum*, unde și-au adunat Turcii armatele lor. Aici se ține, că Turcii au acolo 90.000 de soldați regulați și vre-o 20.000 oști iregulare (glotași voluntari, mai slab pregătiți de luptă).

Lupta în Egipt.

Țarigrad, 10 Novembre. Ofensiva noastră (turcească) contra Englezilor în Egipt, înaintează. Trupele noastre cari au trecut hotarele Egiptului, au cuprins forturile (cetățile) *Cheitfort* și *Elari*. Am luat dela Englezi 4 funuri și lucrurile de făcut telefon.

Berlin, 10 Nov. Comandant al armatelor turcești trimise contra Egiptului, a fost numit colonelul *Schönberg* (german).

Lupta cu Rușii.

Przemysl-ul de nou impresurat.

Berlin, 11 Nov. — Vestitorul ziarului „*Berliner Tagblatt*” scrie la 7 Nov. următoarele ziarului său:

Chiar am sosit la Cartierul general, venind cu alți ziarști italieni, americani, ect. din *Przemysl*. Cînd noi am părăsit cetatea (în 6 Nov.), acolo chiar se începuse o nouă stare a luptei; Rușii își începeau noua lor lucrare războinică și înaintarea lor, prin o tragere mai viuă a artileriei lor asupra fortului *Medika*...

Comanda armatelor austro-ungare are de scop a îngrămădi trupe apărătoare mai în-

semnate la *Przemysl*, ca la un centru (la o inimă) de apărare.

*

Ciocnire de călăreți la Konin.

Berlin, 10 Nov. În Polonia-Rusească la *Konin* cavaleria germană a risipit un bataillon de Ruși, luându-le 8 mașini de pușcat și 500 de oameni prizonieri.

(A avut adecă loc la *Konin*, o ciocnire între ariergarda trupelor germane ce se retrag ieșind din Rusia, și între avangarda trupelor rusești ce le urmăresc. *Konin* e aproape de granița dintre Rusia și Germania pe linia între *Varșovia* și *Posen*).

*

Țarul, nu vrea pace.

Berlin, 5 Nov. — Din *Petersburg* se vestește, că mai deunăzi trimițînd negustorii din *Moscuva* o telegramă de felicitare Țarului, Țarul a răspuns la această telegramă cu următoarele cuvinte:

„Nu voi pune pace înainte de-a fi ajuns Rușii în inima Germaniei. Nu vă fie teamă, nu ne vom împăca, înainte de-a fi nimiciți dușmanii nostri amîndoi.

Pe mare.

După-ce cu *Cing-Tau* au sfîrșit, Iaponezii au început o goană pe mare după corăbiile germane de războiu, cari au mai scăpat din acel port neprinse de ei, de Iaponezi. Iacă cum se vestește acest lucru:

Londra, 10 Nov. — Din *Tokio* se trimite știrea, că flota (armata de corăbii) iaponeze, a pornit pe mare spre miază-zi. ca să ajungă pe flota germană ce se ține în apele Americii de sud.

*

Flota Turciei.

Triest, 9 Nov. — După știri sosite aici din *Țarigrad*, un încrucișător turcesc a bombardat portul rusesc *Batum* în *Marea-Neagră*, făcîndu-i simțite stricăciuni.

*

București, 10 Nov. — Ziarul „*Dimineața*” află că un încrucișător turcesc a nimerit cu un glonț de tun corabia rusească „*Principe Alexandru*” în pîntece, aproape de *Sebastopol*, scufundîndu-o.

Făgăduelile lui Tisza.

Foile din Pesta și ale noastre au adus zilele astea o veste ce s'ar părea că e întoarcere spre bine în purtarea guvernului din Pesta, față de popoarele nemaghiare din țară și în deosebi față de Români.

Iaca de ce e vorba: Conte de Tisza, a lăsat să iasă prin foi o scrisoare pe care dă a scris-o prin 22 Septembrie Esc. Sale Metropolitului Mețianu, arătându-i că ar dori să înceapă iară tîrguile de pace cu România. Ci-că acum ar fi aplecat a le da ceva mai mult decît le-a dat în vară cînd a pertractat cu Comitetul Național, Ci-că Români chemați sub arme s'au purtat acum așa de frumos în războiu, încît crede că e timpul potrivit a le făgădui și lor împlinirea unei părți din cererile lor naționale. Li-ar împlini următoarele lucruri:

1., Ar schimba legea de școale așa, ca se fie mai multumitoare pentru Români;

2., Ar da drept mai larg de folosire a limbii române față de deregătorii de stat, în atingerea nemijlocită a cetățeanului cu acele deregătorii;

3., Ar schimba legea de alegeri așa, ca să poată intra mai mulți deputați români în dieta țării.

Alte făgăduiește Tisza Excelenței Sale Metropolitului Mețianu și-l roagă să-i fie de ajutor în năzuința sa aceasta.

Purtarea tricolorului și a steagurilor naționale.

Ca un semn, că Tisza vrea să împlinească ceva din făgăduințele sale mai noue, — a pus pe ministrul de interne să dea o nouă ordinațiune (poruncă îndrumătoare) ministerială, care vrea să reguleze purtarea tricolorului și folosirea steagurilor naționale nemaghiare. Ministrul zice că, pornind dela faptul, că aceste naționalități au dat dovadă de frumos patriotism în acest războiu, — hotărăște, ca o răsplătire a purtării lor:

... *naționalitățile cari trăseser în statul ungar, pot pe viitor purta fără nici o pedesă, în locuri și la prilegiuri publice, colorile lor, ajunse prin tradiție și datini, ca colori naționale, — întrucît acestea nu sunt aceleași cu colorile unui stat strein, — și daed folosesc în același loc și în același timp și colorile naționale maghiare cel puțin în măsură de-opotrivă!*

Din această ordinațiune nouă vedem, că ni se dă și nouă voe a face aceea ce, de pildă, concetățenii nostri Sași făceau de mult: ca, la anumite prilegiuri sărbătorești, la ceva adunări, să-și pună pe case și pe strade și la sala de adunare, steagurile lor săsești, punind înse și cite un steag unguresc, în semn de recunoaștere a puterii statului. Vom putea face pe viitor și noi aceea ce Sașii puteau face demult, — doar cu deosebirea, că Sașii puneau pîn'acum, de pildă pe o poartă de triumf ori la sala adunării, un steag unguresc și lîngă el două de-ale lor să-

sești, — nouă însă ministrul ne poruncește, să punem cel puțin atîtea steaguri ungurești, cite vor fi puse românești.

În America, ca și în România și în alte state, așa e regula: să pui la loc de frunte un steag american, ca semn al respectului față de stat, — încolo de ale tale pui cite vrei. Cînd frații noștri fac în America o paradă și ies în strade cu steagurile, duc în frunte un steag american, lîngă el două naționale, apoi după ele încă 4-5-10, cite vreau de ale lor. La noi va trebui să duci alături de fiecare steag al tău, și unul maghiar.

Încolo ordinațiunea nu e destul de limpede: Privește această egalitate numai scoaterea de steaguri, sau purtarea tricolorului peste tot? Că dacă privește și purtarea tricolorului încolo (ceea ce așa se pare din cuvintele ordinațiunii), apoi ea însemnă, că de azi încolo, de-ți pui o mică cocardă națională în pept, trebuie să pui lîngă ea și una ungurească!

Fetele să-și pună în păr pe lîngă funda (pantica) românească, și una ungurească.

Dar nu credem că așa a voit dl ministru să fie înțeles, — textul ordinațiunii înse, nu e limpede și el de sigur va fi din cînd în cînd așa tîlcuit de cutare gendarm ori deregător prea zelos. De aceea ar trebui să se dea o lămurire.

Bulgaria

se mărturisește pe sine încă tot de neutră (nedoritoare a se amesteca în războiu). În același timp însă, guvernul a înaintat dietei un nou plan de lege militară: prin care urcă mult statutul armatei. Pe temeiul acestei legi, Bulgaria va putea pune și ea în primăvară pe picior de războiu, o armată mult mai mare ca cea de acum.

Anglia cere Greciei trimitere de oști.

Saloniki, 10 Nov. — Anglia a înaintat Greciei cerere de înțelesul, că să trimită de grabă 50 000 de soldați în Egipt, — pentru apărarea aceluia față de atacul Turcilor.

Grecia se spune că a făcut atîrnătoare această trimitere, dela despăgubirea, dela răsplata, ce i-o va făgădui Anglia.

Iar Anglia va fi făcînd făgăduințe cît de largi, căci, de sigur, — nu din al său făgăduiește!

Războiul Burilor!

Iacă și a 14-a vatră de foc! Burii, supuși englezi în Africa de sud, — s'au pornit și ei cu războiu aspra Englezilor, știindu-i cuprinși în marele războiu european, Generalul bur De-

wett a avut o ciocnire cu oastea engleză de acolo, pe care a risipit-o. Fiul generalului Dewett, a căzut în luptă. Dewett a proclamat statul Oranje de republica bură.

Submarine uriașe germane.

Berlin, 6 Nov. Ziarul englez »Daily Chronicle« află, că submarine germane se află la Zeebrügge, și că în Hamburg fac probe mari două submarine (corăbii ce fug pe sub apă și atacă corăbii mari luptătoare), de cele mai mari decît toate submarinele ce s'au fabricat pînă acum. Ci-că sunt de 4 ori mai mari ca ori-ce altfel de corăbii de acest fel cunoscute pînă azi.

Cu aceste vase primejdioase, ca foarte potopitoare a marilor corăbii de războiu, — Germanii vor ataca flota engleză.

Mare folos al mișcării Turciei.

De religia lui Mohamed (cea turcească) se țin mai ales două popoare mari: Turcii și Arabii. Aceste două popoare trăind lîngă olaltă (ba Arabii zăcînd chiar cam la mijlocul Turcilor, avînd pe de laturi de ei tot poporul turcesc, cum e de pildă, Ungaria încungiurată de 3 părți de Austria, băgată oarecum în trupul acesteia), — trăiau și trăesc rău unul cu altul. Și numai chiar un lucru le poate face să-și uite dușmăniile și să sară împreună la luptă: cînd credința lor comună se vede primejduită de popoarele creștine din jurul lor. Atunci mai marele religiei, capul credinței mohamedane, face chemare cătră toți credincioșii să se ridice la apărare, vestește, cum îi zic ei, „războiul sfînt“, la care trebuie să sară toți credincioșii!..

Și acum contra Rusiei, Angliei și Franciei, marele lor arhieru a vestit „războiul sfînt“ și, spun foile turcești, cel dintîi mare folos al pășirii Turciei în războiu, e, că vedem iar cele două popoare de religie mohamedană, pe Turci și Arabi, împăcate, și mergînd alături în apărarea țării lor.

Gata de iarnă!

Cetina în ziare, că și România a isprăvit cu înzestrarea armatei sale cu cele trebuincioase pentru iarnă. Toți soldații au haine bine îmblănite, ca niște cojoace, nu numai bluza de sus, ci și pantalonii pîn' la genunchi, — așa că, în felul acesta îmbrăcați, ar putea suferi și greul unor mișcări în vreme de iarnă, — dacă Țara lor ar fi tîrită cumva în războiu prin întîmplările din afară.

Ruperea contractului comercial între Turcia și Bulgaria.

Constantinopol, 4 Nov. Sfatul ministerial turcesc a hotărît să strice contractul comercial cu Bulgaria, încunoscînd despre acesta guvernul bulgar. Ambasadorul Turciei la Sofia, va aduce la cunoștință guvernul bulgar că Turcia, în înțelesul punctului 5 din contract abzice, contractul cu ziua de 26 Nov. 1914, dar contractul, începînd cu ziua aceasta, rămîne încă în valoare șase luni de zile.

Trupe mohamedane au cuprins portul Berbera.

Berlin, 3 Nov. — »Vossische Zeitung« primește știrea din Constantinopol:

Trupe mohamedane număroase, avînd de comandant pe șeicul Mehmed, au cuprins portul englez Berbera. Pe oficianții englezi i-a făcut prizoneri, ducîndu-i pe toți spre înlăuntrul țării. Răscoala se întinde din ce în ce mai mare.

Berbera e portul din sinul Aden și orașul cel mai mare în provincia engleză Somali din Africa, față în față cu Adenul de pe tîrmul asiatic al sinului „Aden“.

Ambasadorii Turciei au plecat din Londra și din Niș.

Londra, 6 Nov. — Ambasadorul turcesc a părăsit Londra eri dimineață, dimpreună cu toți cei din jurul lui.

Secretarul de stat Grey în numele guvernului englez ș'a luat rămas bun dela ambasador, în gară.

Roma, 6 Nov. — Agenția Stefani vestește din Niș: Ambasadorul turc din Serbia, a plecat de aici în 4 Nov. Ingrijirea supușilor turci din Serbia a luat-o asupra sa ambasadorul Italiei.

Noua noastră așezare în Polonia și Galiția.

Pe marele front din Polonia Rusească, lungit și peste Galiția până la Carpați, — nu s'au dat zilele astea lupte mai de seamă. Doar așa ciocniri mai mici ici-colea între trupele de coperire din napoi (ariergarde) și cele de cercetare din nainte (avantgarde) a liniilor inimice.

Grosul trupelor germane și austroungare, ratriase din fața Varșoviei și a Ivangorodului, acum își cuprind noile lor așezări, în cari vor primi iarăși lupta cu Rușii, — luptă mare și hotărâtoare, ce are să urmeze în scurta vreme.

Atît știrile de pe cîmpul de luptă, cît și scrisorile ziarelor germane și austroungare, spun, că de data asta lupta va fi luată cu mai mari sorti de izbîndă, — căci, precum în rîndul trecut (la Varșovia), Rușii își alesese locurile cele mai cu tihnă pentru ei, — așa acum ale noastre oști își aleg locul cel mai prielnic lor, din care vor putea zdrobi atacul rusesc.

Noua luptă e numită: actul al treilea al marelui drame ce se joacă feroasă pe cîmpiile roșii de sînge ale Galiției și Poloniei și a Prusiei orientale! Actul întii a fost marea bătălie dela Lemberg, al doilea dela Varșovia, acest al treilea sa va juca la hotarele Germaniei, spre Posen și Silesia și în Galiția dela Krakau spre Carpați.

Vîrfurile aripii drepte a armatei noastre austro-ungare, e însă tot spre hotarele Bucovinei și la Cernăuți, unde se ține în fața trupelor rusești de acolo.

Iaca știrile mai nouă despre aceste lupte și cele ce se pregătesc aci:

Luptele noastre de apărare la Camilua.

Ziarul »A Nap« dela 7 Nov. are următoarea telegramă despre luptele destul de însemnate ce se dau în Polonia și Galiția contra Rușilor.

Graz, 6 Nov. — În Polonia rusească, în ținuturile Kamienniei, de sus și de mij-

loc, se țin luptele de mai multe zile. Armatele noastre s'au pus în așezări foarte bine șanțuite, și au respins atacurile repetite ale Rușilor, cu pierderi însemnate.

În legături cu aceste lupte (din Polonia rusească) Rușii s'au silit a da înainte la Rosvovodov, pe partea de jos a râului San, după-ce atacurile lor din două zile după'olaltă la sud de Niskit n'au izbutit.

Zi de zi se vede tot mai limpede, cum în Galiția de mijloc, ei voesc să rumpă aripa noastră de sus (de miază noapte).

Păn' acum am respins toate atacurile rusești.

Dela partea de mijloc a râului San păn' la Przemysl, oștile noastre își țin toate așezările lor întărite.

Dela Stary-Sambor spre miază-zi, și între Turka, am respins atacurile unei armate rusești tari. Am respins anume două brigăzi de infanterie și o brigadă de vînători, cari au trebuit să se retragă pănă la Bonislav.

Insufletețirea cu care luptă oștile noastre, e vrednică de admirat, și numai cel-ce cunoaște tactica rusească, care pune una după alta două ori mai multe linii de apărare, știe prețului împotrivirea ce li-se face acelor de oștile noastre.

Noua așezare.

„Az Est“ primește cu datul de 9 Nov. următoarea știre dela trimisul său pe cîmpul de luptă:

Rușii, după neizbutirea lor dintii, sunt siliți să facă acum o altă încercare, în pregătirea înaintării lor contra Berlinului. Mișcările ce le fac ei acum pentru spriginirea noului lor plan, fac de lipsă ca mișcările trupelor noastre din Galiția, să fie aduse în conglăsuire cu noua stare, ce s'a format în Polonia rusească.

Pentru a potrive așezările noastre după noua stare și a conlucra împreună cu trupele germane, se alătură acum și trupele noastre din Galiția la starea armatei germane care e în retragere, pănă departe în sus, la miază-

noapte. La noua trăsătură de șah a Rușilor, armata austro-ungară răspunde cu trăsătura ei de șah, care de nou ne îndreptățește să avem cele mai bune nădejdi.

În partea întii a uriașului joc de șah care e de-o însemnătate istorică, conducerea noastră militară, aspru și repede și-a știut împune voința față de armata rusească.

În această nouă măsurare a științei strategice (de luptă), după toate semnele reușite nu va fi pe partea puterii brute, ce se mișcă încet, ci tot pe partea statului nostru major, îndrumător al unei armate capabile de ori-ce muncă grea și de cea mai mare încordare a puterilor.

Nu-și facă nimenea griji din aceea, dacă actul acesta nou se va începe cu *întoarcerea pe-o clipă în altă parte a armatei noastre din Galiția*, ce înaintase strajnic. Privească întoarcerea aceasta orișicine, cine urmărește cu băgare de seamă întîmplările războiului, ca pe-o nouă părțică din munca istorică ce se desfășură aici în ținuturile acestea pornite spre iarnă.

La urma urmelor uriașul Rus în trei luni de zile abia pînă acolo a putut ajunge, că e fericit, dacă îl lăsăm să răsufle, ca să se poată înșirui după vre-un nou plan, în luptă contra noastră

Lupta din Belgia.

Nu mai puțin crincene se țin și încăerările între Germani și armatele aliate contrare, în Belgia, pentru stăpînire asupra țărmlui mării! Iaca ce se vestește în privința asta:

Berlin, 9 Nov. — Ieri după amiază iarăși s'au dat focuri de tun de pe mai multe corăbii, asupra aripii noastre (germane) drepte. Dar artileria (tunărimea) noastră a făcut în scurt timp corăbiile să se retragă în largul mării.

Inimicul a dat spre seară și a repetat peste noapte atacuri dela Nieuport, — dar acelea au fost cu totul zădărnice.

La Jpres (oraș în Belgia) atacurile noastre (germane) au întîmpinat împotrivire

foarte vajnică, totuși înaintăm, deși încet.

Dela Jpres spre Apus, inimicul ne-a atacat, dar am respins atacurile lui și am prins mai multe sute de oameni dela el.

*

Berlin, 9 Nov. — Impăratul Wilhelm a cercetat în persoană trupele sale din Belgia, și adunînd ofițerii în jurul său, i-a lăudat pentru vinjoșia cu care își implinesc greaua chemare și le-a zis să aibă bună nădejde în sfîrșitul cu bine al sforțărilor lor.

Rotterdam 9 Nov. — Germanii au încărcat tot țărmlul mării dela Ostende păn' la Westende, cu tunuri grele, cari stau gata a respinge ori-ce atac ce li-ar mai veni de pe mare (de pe corăbii).

Berlin, 9 Nov. — Și foile engleze recunosc că la Ypern, artileria germană a avut tunuri mai bune, ca cele ale aliaților.

*

Luptă de 2 săptămîni!

Rotterdam, 9 Nov. — La 10 kilometri dela Rousselaere, lingă Rosebeke, *ține acum de două săptămîni lupta cea mare!* Tunurile bubue zi și noapte, și numărul răniților e foarte mare! Zi și noapte mașinile de zburat germane, franceze, engleze, belgiene, se gonesc pe de-asupra cîmpului de luptă.

Lupta din Franția

Paris, 9 Nov. — Ieri am primit știre de pe cîmpul de războiu din un singur punct: despre lupta dela Vailly unde Germanii au dat un atac puternic. Noi am trecut la contra-atac. Nici unul n'a răzbit. Am rămas în vechile așezări.

Copenhaga, 9 Nov. — Înaintarea germană e în curgere cu putere mare. Artileria grea germană a ajuns sub zidurile orașului Armentiers și a început bombardarea aceluia.

*

Care pe care!

— Întăriri nouă pe cîmpurile de luptă. —

Se vestește din Roma, că la Marsilia (oraș la țărmlul mării în Franția) urmează să

tot sosească trupe din feluritele colonii franceze și engleze, — pentru a întări linia de foc din Franca și Belgia.

Ajunse pe pământ francez, ofițeri înalți fac cu nouele trupe cîțva timp exerciții, deprinderi, mici manevre, — apoi le trimit în sus spre cîmpul de bătae.

În jurul Marsiliei sunt luate în chirie case mari pe 2 ani pentru adăpostirea de trupe în ele.

Trupele din Indii sosesc pe cete de 8—10 corăbii, uneori și pe grupe de 20 de corăbii. Unele trupe își aduc cu ele și animalele lor de călărit: cămilele, și se spune că în curînd vor sosi unele cu elefanții.

În timpul mai nou o armată de aceasta de 60.000 de coloniști, a fost trimisă pentru a întări linia de bătae, și alte 30.000 fac deprinderi și vor urma celorlalți în curînd.

Ziarele engleze se laudă, că din cele 316 milioane de Indieni de sub stăpînire engleză, ei ar putea aduce pe rînd cîteva milioane de luptători în Europa. Pîn'acum n'au adus decît Indieni din părțile mai reci ale Indiilor, din provinciile (țările) Nimozia, Rauf, Pangial, Birmana, — iar la primăvară vor începe a aduce din țările mai calde, din Belgal, Baroda, Mauras și celelalte. Pe aceștia nu-i pot aduce acum pe iarnă, că nu pot suferi frigul din Europa, fiind trăiți în țări pururea calde.

Se spune că Indienii sosiți sunt plini de curaj și nu se tem deloc de moarte. Mulți din ei sunt conduși de Capii seminței lor, cari sînt îmbrăcați pompos și pe cai ori cămile au șai țintuite cu fire și cue de aur, scări de argint și frîne împodobite scump.

*

Trupe germane de întărire la Franca.

Pare că, chiar ca un răspuns la aceste trimiteri de ajutoare pe sama liniei de foc franceză-engleză, — vine următoarea telegramă:

Londra, 9 Nov. — Ziara de aici, »Morning Post«, află din Berlin, că Germania, după-ce în luptele din Prusia

răsăriteană, a ajuns pîn' la linia Wartha, și acum acolo se poate lipsi de cele mai bune trupe ale sale, — și-a luat acum acele trupe de acolo și le-a dus pe cîmpul de luptă de miază-zi (în Belgia), și acî apoi va începe nouă atacare a liniei franceze-belgiene la Ypres și la La-Bassen. Așa acî se așteaptă o nouă înaintare (germană) Căci apăsarea armatei rusești e încă mai departe de hotarele germane decît ca să fie primejdioasă și simțitoare.

Din România.

Comandele românești făcute în America.

România, dorind a fi și ea gata petru ori-ce întîmplare, și-a cumpărat în Germania lucruri trebuincioase pentru legarea de răni și medicamente (leacuri) gata, de tot felul, în preț de peste un milion de Lei. Le și plătise. Cînd erau și puse în vagoane, a venit însă guvernul german și a zis: Dar de lucrurie aceste avem mai grabnică trebuințe noi înșine (Germanii) cari sîntem în toiul marelui războiu! Iertați, dar nu le putem da, decît o parte mică din ele!

Așa România primind numai foarte puțin din ce cumpărase aci, — s'a întors în altă parte, unde poate găsi cele trebuitoare. Trimișii ei au plecat la America și acolo li s'a spus, că în 2 săptămîni pot avea toate cele dorite și căutate!

— Tot în America România a comandat la marile fabrici de munițiuni, 20 milioane de gloanțe pentru puștile sale. Sigur le va fi și primit.

Și așa statele neamestecate în războiu, fac acum treburi bune cu fabricile lor de arme și muniții și altele.

NOUTĂȚI

Ofițeri români, morți pe cîmpul de luptă. Tot mai multe știri dureroase ne sosesc de pe cîmpiile de luptă despre perderile în luptători. Pe lingă miile de soldați de rînd, printre cari multe sute de învățători și alți cărturari, — apoi dureroase perderi am avut în ofițeri români. Afară de cei pomeniți de noi, am aflat încă de moartea celor următori:

Profesorul Dr. Alexandru Bogdan dela gimnaziul din Brașov, mers ca sublocotenent (Laitnant)

în războiu la Galiția, a fost înaintat acolo pe cîmpul de luptă la rangul de locotenent (Oberlaintnant) pentru purtarea sa bravă și frumoasă. Într'o zi, inse, pe cînd iar se afla în șanjurile de luptă, o granată a căzut tocmai asupra trupului lui și l'a zdrobit grozav pe loc! — Moartea lui a zguduit adînc toate sufletele celor ce l'au cunoscut, căci era un om foarte iubit pentru cultura sa mare și purtarea sa aleasă. Dovadă viuă despre aceasta e, între altele, faptul, că corpul profesorilor dela gimnaziul gr-cat. din Blaj, a trimis o scrisoare deosebită corpului profesoral din Brașov, arătîndu și adînc simțita părere de rău pentru moartea prețuitului coleg. — („Cosinzeana“ publică în numărul din săptămîna de față, fotografia regretatului profesor Bogdan și amănunte interesante despre el).

Asemenea simțite păreri de rău a trezit știrea, că tinerul avocat Dr. Fabiu Bontescu din Hațeg, a murit în Galiția, unde era dus dela începutul războiului („Cosinzeana“ îi aduce fotografia și amănunte).

Tot pe cîmpul de onoare, în Galiția și la Sirbia, și-au aflat moartea: tinerul și simpaticul candidat de avocat Dr. Capră; — apoi profesorul dela preparandia din Arad Dr. Avram Sădean, izbit de 3 gloanțe de mitralieră (mașină de pușcat).

Sunt zvonuri despre mulți încă, despre un simpatic avocat român din Ilia și despre alții, dar neavînd știrile adevărate, nu le putem da.

Cei au date sigure, să ni le împărtășească, dimpreună cu fotografiile, cari se vor publica în revista „Cosinzeana“ și în „Foaia Interesantă“ de aici.

Vederi dela înmormîntarea Regelui Carol, a adus și săptămîna trecută revista „Cosinzeana“ dela Orăștie, anume vederi foarte frumoase: Sicriul Regelui pe afetul de tun, Regimentul de gardă regală călare, deschizînd mărșul convoiu; Coborîrea sicriului pe treptele palatului; Noul Rege salutînd sicriul; Regele și principii urmărind sicriul; doi generali purtînd pe perinițe: unul Coroana de oțel, altul sabia de paradă a Regelui; în urma lui; Steagurile sfinte din 1877 purtate, mărș codru, în urma Marelui Căpitan ce le a dus la buruiță!

E un număr prea vrednic a-l avea fiecare Român pe masa sa.

Iar în săptămîna de față urmează a aduce alte vre-o 9 vederi dela aceeași înmormîntare; printre ele: coborîrea sicriului din vagon; grupa ministrilor la înmormîntare; înalții magistrați (judecători) ai țării, — și altele.

Iar foarte doioase sufletelor noastre sunt cele doue fotografii din fruntea revistei: chipul alor 2 eroi scumpi ai nostri pe cîmpul de luptă: Dr. Al. Bogdan, mult regretatul profesor dela Brașov, dat în chipul cum era el ca soldat, și al lui Dr. Fabiu Bontescu, avocat în Hațeg, mort pe același cîmp de luptă, în Galiția... Se dau duioase amintiri despre ei.

În numerii viitori, „Cosinzeana“ va aduce chipurile alor alți 3 eroi romîni,

ofițeri, căzuți în acest războiu. Și va urma a da și chipurile tuturor acolora, pe cari le va putea cîștiga.

Abonați vrednica rerista: costă numai 2 cor. pînă la Anul nou, adecă pe lunile Novembăr și Decembre st. vechiu, — ori cumpărați numeri singuratici din ea, acolo unde se vinde „Libertatea“. Unde nu s'ar găsi, cereți vinzătorilor s'o aducă.

Mare împrumut de stat, pentru războiu. Guvernul plănuește luarea unui mare împrumut de stat, dela locuitorii țării, pentru a coperi trebuințele cele grele ale războiului. Pînă acum împrumuturile de stat se făceau pe marile piețe de bani din străinătate: în Franca Anglia, Germania. Azi toate aceste state au ele însăle lipsă de tot banul, — nu poate fi vorbă de-a mai împrumuta și pe alții. De aceea guvernul se întoarce spre locuitorii țării, cerîndu-le lor împrumutul. Se dau obligații de stat de cîte 100 cor., pentru cari ai a plăti numai 97 cor. 50 fil. și statul la răscumpărare are să-ți dea suta deplin, iar drept camele după acești bani, capeți 6% (șase la sută).

Săptămîna viitoare se vor împărți în țară listele de subscriere pentru acest împrumut. Vor fi invitați toți despre cari se dă cu socoteala că au ceva bani cruțați, să-și cumpere astfel de obligațiuni prin cari împrumută statul în lipsa mare a războiului. Băncile sunt datoare a da afară depunerile pe care le are cineva, dacă acela le bagă în împrumutul acesta de stat.

Guvernul face apel la bunăvoînța tuturor cetățenilor, să iscălească care cît poate mai mult în acest împrumut. Sumele iscălite au să și fie plătite îndată, ori în scurtă vreme.

Vine și rîndul bătrînilor. La Hodmező-vásárhely (Ungaria) s'a făcut cunoscut lumii, că conducerea armatei, folosindu-se de îndatoriile ce sunt puse locuitorilor, de a da ajutor armatei în trebuințele ei, pe cît poate, va chema pe bărbații trecuți de 42 ani, cari nu mai vin chemați sub arme, — să vie să dea ajutor la regularea drumurilor și facerea de poduri! Toți inginerii cu pricepere la acest lucru, au să vie și ei să dea ajutor.

O chemare de același fel s'a făcut și la Oradea mare cătră populațiune.

Nu se mai trag clopotele prin comunele aproape de hotarul Sirbiei. Prea Sfinția Sa Dr. M. Cristea, Episcopul Caransebeșului, a dat următoarea circulară:

Comanda militară din „Raionul Bănatului“ cere, pentru cuvinte însemnate, a se înceta deocamdată tragerea clopotelor dela bisericile noastre, în comunele de pe teritorul cercurilor pretoriale dealungul Dunărei-de-jos: Orșova, Moldova-nouă, Biserica-albă și Cubin.

Fiindcă în aceste zile de război, toți suntem datori a ușura pe toate căile scopurile urmărite de comanda militare, rindim porivit și cu recercarea comisariatului reg. 24 Oct. n. ca: până la alte îndrumări, să nu să tragă la nici un prilej clopotele dela biserica noastră din orașul Biserica-albă și din comunele de pe teritoriul cercurilor pretoriale de mai sus.

Oficiile parohiale să facă pașii de lipsă pentru ținerea acestei îndrumări, spre a încungitura neplăcerile ce ar putea izvorî din neținerea lui.

*

Un magazin de pulbere sîrbesc, aprins.

Viena, 6 Nov. — În Belgrad o căsarmă, care fusese prefăcută în mare magazin de praf de pușcă și gloanțe, — a luat foc și a fost zvrilit în aer. Mai mulți soldați din apropierea lui au fost omorîți, alții răniți.

Că din ce să fi luat foc, nu se poate încă ști.

8 cărți mari cu: numai 9 cor. „FOAIA INTERESANTĂ” pe anii 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912 și 1913,

legată în volume întregi (cărți de sine). Fiecare an dă o carte de 200 fețe și mai mult cu sute de chipuri, sute de poezii, nuvele, schițe, poezii populare, glume și altele, — plăcute, ușoare de înțeles pentru ori-ce om din popor.

Ori-care din aceste volume, (fiecare cuprinzînd „Foia Interesantă” de pe cîte un an), — legat în table moi, să vînd singuratece, ori 2—3, sau toate la un loc.

— Prețul cîte unei cărți (volum) de sine e 1 cor 40 fileri, trimis acasă franco (posta plătită).

2 volume (ori care) să trimit în pachet de postă franco-recomandat, pentru 2 cor. 80 fileri.

3 volume (ori-care) să trimit în pachet franco-recomandat pentru numai 4 cor.

4 volume (ori-care) să trimit franco-recomandat pentru 5 cor.

— Toate 8 volumele să trimit pentru numai 9 coroane!

— Pentru America și România fiecare volum costă 2 coroane.

— Fără bani nu să trimit nimănu, nici cu rambursă. Trimiteți banii înainte.

Să pot căpăta dela Administrația „Libertatea” din Orăștie, sau dela „Librăria Națională” de aici.

Mapa Europei românească,

Harta cea frumoasă în color, din care „Librăria” de aici a vîndut cîte a putut primi la început, — nu se mai află de vînzare.

„Librăria Dr. Bornemisa” a tras de pe ea clișeu și a tipărit-o în o singură culoare, aproape tot așa mare ca cea originală, — și o vînde în forma asta cu numai 30 fil. și 5 fil. de [porto [(de tot 35 fil.)]

E destul de bună pentru a vedea așezarea țărilor europene în războiu.

Cereți-o, trimițînd banii înainte, la „Librăria Dr. Bornemisa” Orăștie, Szászváros.

— Vînzători noi avem pentru „Libertatea” în: Deva, Reteag, Anina și Zlatna. (Cetiți listele lor pe pag. 7).

POSTA REDACȚIEI

Teodor Moldovan, în Canton Oh (America). Foile dtale au mers pe No. 1224, pentru că așa ai fost scris mai înainte, încît nu am priceput că e No. 1924. Acuma merg pe numărul acesta din urmă. Scrieți totdeauna foarte limpepe numărul stradei ori al box-ei de postă, — altfel firește că vă merge la alt loc foaia și nu o primiți.

Andrei Bartus în SS. Pittsburg (Am.) Scrisoarea Dtale din Iulie n'am primit-o. Abia acum am primit cea din Sept. și începem a-ți trimite foile. Hî sînt plătite și 3 luni din 1915.

„Iășăran Pinte Mitru” ne-a trimis dela posta din Misztotfalu 1 cor. 60 fil. ca să-i trimitem foile. Dar nu știm care din cele 3 nume e numele comunei lui, ori nici unul, și atunci el de unde e? Cel ce ar cunoaște pe acest om, să-i dea știre ca să ne trimiță adresa omește. că altfel cum să-i trimitem foile de aici.

Abonaților din Iezvin. Rugăm vestiți pe acei buni cetitori tineri ai „Foi Interesante” cari primeau acea foită dela cantorul Ioachim Simu, că foitele lor nu se mai trimis pe adresa numitului cantor. Dînsul s'a mutat la Timișoara și reclamînd ceva numeri de foi neprimiți, ne-a dat adresa sa dela Timișoara, numind strada și numărul casei. Noi, în bună credință că s'a strămutat poate cantor în numitul oraș, i-am trimis și foitele acolo. Pentru asta ne-a scris o cartă postală ocărîndu-ne așa de urît, că ne-am văzut siliți a rupe ori-ce atingere cu acest om. I'am trimis napoi banii pe jumătatea de an, să-i înapoieze abonaților sei căci nu dorim să mai avem lucru cu dînsul.

Poezii populare, mai ales dela războiu, primim în fiecare zi 10-15, și care de care mai lungă, și aproape toate scrise cu ceruza. N'avem timp nici să le cetim pe toate, ci dăm din ele, pe cum vin la rînd și după noroc. Din 3-4 fețe de scrisoarea mărunță (poezii sunt foarte crutători la hîrtie) alegem 20-30 de

versuri, pe cele mai frumoase. Incolo se lapădă.

Rugăm scrieți-ne puțin și curat, cu cerneală! Că așa mai iute ajung la rînd.

Mai multora, cari ne scrieți că nu vă vin foile regulat: Noi le trimitem de aici la toți Lunia și Joia. Dacă sesesc cu ceva întîrziere, e că pe tren poate au fost trimise greșit și până ce vin napoi la linia cea bună. Unora li se rupe fâșia de adresă ori dela postă i-o ia cineva. Noi de aici trimitem cît putem mai în ordine!

Cea mai veche firmă de
Cognac
în Monarchie, este:
Conte Stefan Keglevich Ltd.
din Budafok.

Recomandat prin medici. — Distins la toate expozițiile cu diplome de onoare. — Se căpăta pretutindenea. 1-6
(1485)

Nou!

Dela 1 Novembre până la Anul-Nou
— așadar 2 luni de zile —

dăm »LIBERTATEA« cu următorul preț:

Numărul de Joia, cu „Foaia Interesantă” împreună, cu numai 80 fil.

Numărul de Lunia, dela 1 Nov. până la Anul-nou, iarăși numai 80 fil.

Cel-ce dară, neavînd foile noastre, voește a intra ca abonat (nainte plătitor) nou, să trimiță cor. 1.60 și va primi foile de acum până la Anul-nou tot de 2-ori pe săptămână!

— Rugăm cetiți această vestire și altor cetitori din sat, cari nu au azi aceste foi!

Primul depozit român

de PIANE, PIANINE
și ARMONIURI

T. Popovici, Sibiu, strada Cisnădiei 7, —

se recomandă on. public român cu fabricate exclusiv bune, cu cari s'a aprovizionat pentru on. public muzical.

Prețuri mai ieftine ca oriunde! Impachetare și transport gratis! Plătire și în rate convenabile.

Ca Român și specialist, proprietarul depozitului, roagă publicul nostru de pretutindeni, să-l onoreze cu încrederea sa.

Comandele să se facă din bună vreme pentru ca să poată fi rezolvite la timp. (1392)22—50

Pentru spitaluri!
Paploane,
țoluri,
albituri,

cu prețuri ieftine, se află de
vînzare (în mare) la

Oprean,
comerciant în Orăștie.

Frizer nou în Orăștie.

Fac prin aceasta cunoscut onoratului public din loc și jur, că mi-am deschis în Orăștie, în drumul țării, lângă prăvălia dlui Corvin, (în fosta prăvălie Jurkovits):

BARBIERIE și FRIZERIE,

arangeată modern și condusă de mine, după ce am praxă îndelungată în țară și străinătate!

Rog onoratul public, inteligența și popor, din loc și jur, a mă cerceta cu încredere

Cu stimă:

Filip Schiopu, friser.

(2)

THE NATIONAL BANK OF THE REPUBLIC, Chicago, Ill.

Capital și surplus 3 milioane de dollari.
Fonduri peste 30 milioane de dollari.

Singura mare bancă de stat în West, cari își are secție românească.

După depuneri solveste 3% interese.

Trimiteri de bani prin telegram **gratis** 500 coroane

ori sume mai mari trimitem prin telegram fără vre-o suprasolvire, iar banii în ziua următoare îi plătim în țara veche.

Spese pentru telegram nu luăm!

Nol nu numai că promitem, ci banii în ziua următoare îi și plătim primitorul, pentru-că noi banii îi trimitem de-adreptul din Chicago cu telegram. — în vreme ce banii trimiși prin alți bancheri sunt pe cale cu posta la New-York, noi i-am și plătit deja în țară. — Trimiterile prin postă, mulțumită unui mod până acum necunoscut, îi plătim în țară cu 4—5 zile mai repede ca ori-și-cine altul. — Cearcă și te vei convinge. — După fiecare trimitere, dăm fiecăruia rețepisul postal original din țară. — Cere coala de trimitere (maniorcă).

THE NATIONAL BANK OF THE REPUBLIC
39 So. La Salle Str. Cornel Monroe, Chicago, Ill.

(0000) 21—

(Vis-à-vis de Consulatul Austroungar).

„Cele mai frumoase!“

Așa să chiamă volumașul de poezii populare scoase acum de sub tipar de „Librăria Națională“ dela Orăștie, poezii alese de dl Seb. Bornemiss, redactorul revistei „Cosinzeana“.

Cel cărora vă plac poeziile populare (și la toată lumea plac pentru farmecul din ele!), cumpărați-vă această cărticică de poezii populare și veți avea o neîncetată plăcere citindu-le, căci ele sunt într'adevăr, cum le spune titlul cărții: „Cele mai frumoase“!

Prețul 60 fileri, trimise franco.

Pentru americani.

Anul I. II. și III. din „Bobîrnaci“ dînd cite un volum de 100 pagini, cu mii de glume, umor, satiră, — foarte producătoare de haz, — le avem legate în volume deosebite, pe care le vindem cu 35 cenți unul, trimis franco recomandat la America.

Administrația „Libertatea“ în ORĂȘTIE (Szászváros) sau la Librăria Națională, tot aici.

Redactor resp. Ioan Moța.

„Atelierul de țesături și cusături românești“ din Orăștie (Szászváros)

dă împrumut:

pentru serate și baluri: *porturi femeiești*: de Orăștie, Pădureancă și Tulgheș, pentru taxa de folosință a costumului cor. 10.— plus spesele de porto. *Costume de Călușeri* pentru taxa de folosință a unui costum cor. 5.— plus spesele de porto.

Are de vânzare:

costume complete port de Tulgheș à cor. 100.—

costume complete port de Orăștie à cor. 160.—

costume complete port de Pădureancă à cor. 120.—

Primește comande de tot felul și execută după modele din Atelier.

(1134) 19—

Podoaba de casă, frumoase și ieftine.

Potrete colorate pe sticlă și așezate în cadre frumoase, după ori-ce fotografie bună sau clișeu.

Icoane lucrate pe sticlă în motive românești, cu sîdef și

Singura

Bancă românească de asigurare în Transilvania, Ungaria și Bănat, — este:

„Banca Generală de Asigurare“ dela Sibiu.

Ea primește și acum asigurări contra pagubelor de foc, dînd contracte românești celor asigurați. — Asigură și nutrețul contra pagubei de foc.

Nici un om care-și iubește avutul, nu-și lasă casa și edificiile sale, ba nici nutrețele adunate pe lângă șură, ori în șură, neasigurate!

Acî însă e de însemnat un lucru: Băncile mult mai mari și vechi, streine, din țară și din străinătate, în sfatul lor au hotărît, că acele pagube de foc cari vin în zile de războiu pe acolo pe unde au trecut armate războitoare și ele au aprins satele ori orașele, — acele pagube băncile nu le plătesc, căci nu sunt pagube venite în chip firesc asupra orașului, ci-s aduse de năprazna războiului dintre state, și acele pagube au să le despăgubească statele, ca purtătoare ale războiului.

Acestel hotăriri se potrivește și Banca noastră de asigurare.

Celelalte pagube de foc însă, cari se ivesc și în vremea războiului, dar nu ca urmare a lui, nu venite dela oameni în războiu, le plătește și în vremea asta!

imitațiuni de mărgăritare, pro-văzute cu cadre poleite, bronzate ori aurite cu aur veritabil (Ducatem Gold) cea mai splendidă podoabă pentru ori ce casă românească.

Tabernacle-Chivoturi, cruci rapide, iconostase în miniatură ca altare de casă cu prețuri foarte ieftine execută prompt și repede, ear comercianților le dă rabat corespunzător.

IOAN BACIU

artist-amator,

în Sajosolyos u. p. Nagysajó.

MEDICII

recomandă ea foarte potrivit
leae contra tusei

KAISER

Caramele
pectorale
cu cel „3 brazi“.

Milioane de inși le folo-
sesc în contra

TUSEI

răgușelei, guturaiului,
fiegmei și tusei măgărești.

6100 de atestate auten-
tic. de not. publ.,
garantează efectul sigur.

Sunt bonboane cu un
gust foarte plăcut!

Se găsesc în pachete de 20
și 40 fil., și în doze de 40 fil.:

în Orăștie Apot. N. VLAD.
în Dobra Apot. W. UNBE-
RATH, și în alte apotece.

VINURI

vechi și noi — de vîndut!

Adresați-Vă cu toată încrederea la proprietarul de vii din Șiria (Világos), PETRU BENEA, căci Vă trimite numai *vinuri bune, curate* și pe lângă prețurile cele mai moderate!

Anul 1911. Vinuri vechi:

	Anul 1911	1912
Vin alb — — —	70	60
Rizling — — —	72	62
Roșu de Miniș — 1'00	90	
Carbenet — — 1'10	—	

Anul 1913. Vinuri noi:

Vin alb — — —	—	46
Rizling — — —	—	48
Șiller — — —	—	50

Rachle de trevere (comină) K. 1.00.
Rachle de comină, speciali. K. 2.20.

Prețurile sunt semnate după litru, în fileri. Vinurile și rachia să expediază sub îngrijirea proprie, dela 50 litri în sus, cu rambursă. *Vase împrumutate pe timp de 2 luni.* Pentru calitatea vinului garantez:

(1211) 43— **PETRU BENEA,**
proprietar de vii în Șiria
Világos, (Arad. m.)

